

МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО ЦЕЛИ СЪСИПВАНЕ НА ЛЕКАРСТВО-СНАБДИТЕЛНАТА СИСТЕМА НА БЪЛГАРИЯ И РАЗЧИСТВАНЕТО ѝ ЗА 2-3 ГОЛЕМИ ИГРАЧИ

Националната аптечна камара настоява Министерът на здравеопазването незабавно да изтегли законопроекта, публикуван на 16 март 2011 година, и спешно да свика обещаните още миналата година работни групи от представители на съсловието и бранша, които да изработят с политически консенсус жалоните за развитие на аптеките и дистрибуторите на лекарства в България!

Националната аптечна камара изразява категоричното си възмущение от грубата политическа пиеска, която се разиграва в последните няколко месеца по адрес на аптеките!

На проведените миналата година разговори с новия ръководен екип на МЗ, д-р Стефан Константинов ни обеща, че нищо в закона за лекарствата (който регулира и аптеките в хуманната медицина) няма да се прави на парче, а ще се свикат работни групи с участието на всички в бранша – производители, вносители, дистрибутори и аптеки. На 15 декември 2010 година на заседание на Комисия по здравеопазването в Народното събрание, по повод внесеното от МЗ предложение за отпадане на ограничението за четири аптеки на един собственик, заместник-министър Гергана Павлова каза:

„Това, което сме се договорили с колегите след Нова година да се сформира широка експертна група, която да внесе и на вашето внимание, и на вниманието на министъра на здравеопазването предложение за цялостна концепция, която да се конкретизира във всичките си части по отношение и на организацията на процесите, и на всички така дискутирани проблеми, свързани с аптеките, устройството, работата в аптеките, собствеността и други. Така че от гледна точка на юридическата част, нашите юристи бяха на мнение, че този текст на този етап не решава проблема. Това ние не го подкрепяме, защото предпочитаме да стъпим на това, което ще се работи след Нова година.“ (стенограма от заседанието на 15.12.2010)

Без да се свикват каквито и да било групи с участието на браншовите и съсловната организация, на 16 март 2011 година МЗ публикува нов ЗИД на ЗЛПХМ, в който, освен необходимите синхронизиращи текстове по отношение на лекарствата, изведнъж, в противоречие на цялата река от благи думи от края на миналата година, предлага:

1. Да се прехвърли регистрацията на аптеки от МЗ към ИАЛ.

Всичко дотук би било добре, ако със същите текстове не се премахваше участието на Висшия съвет по фармация от процеса на вземане на решение по разкриването на аптеки. Съгласно предложените текстове, вече нито Българският фармацевтичен съюз, нито браншовите организации ще имат представителство в работен орган, който да дава разрешение за разкриване на аптека. След като миналата година именно ВСФ повдигна въпроса, че чиновници в системата на МЗ и РИОКОЗ са издавали фалшиви становища за съответствие на помещения за аптеки във вътрешността на търговски центрове и подземия в противоречие на изискванията за осветеност, МЗ замаза скандала с твърдото решение на тогавашния министър проф. Анна-Мария Борисова: „Аптеките у нас са болни, аптеките у нас имат нужда да бъдат подкрепени в полза на професионализма. Затова, докато аз съм министър, няма да разреша нефармацевти да обслужват пациенти в аптеките”. Днес проф. Борисова не е министър, значи е време да се пипне отново темата с аптеките!

2. Да се разреши на нефармацевти да работят с пациенти в аптеките:

„Лица, извън тези по ал. 1 и 3 [магистър и помощник фармацевти], сключили договор с лицето по чл. 222, ал. 1 [притежателя на разрешителното за аптека] могат да продават хранителни добавки, козметични и санитарно-хигиенни средства, под контрола на магистър-фармацевт.”

Терминът „отпускам”, характерен за аптеката като здравно заведение, тук се заменя с „продавам”. Очевидно лобито на нефармацевтите, които навлязоха в бранша и решиха, че аптечната дейност е приятна зона за търговия, е надделяло в това предложение.

Членовете на Националната аптечна камара питаме: Кой и кога взе политическото решение, че в аптеките освен аптечна дейност ще се узакони пошлата търговия? Защо отговорност за действията на хора без никакво изискване за образователен ценз ще носят магистър-фармацевтите?

Видно е като бял ден, че целта на тези предложения е да се угоди на една шепа собственици на аптеки, прилични повече на супермаркет, отколкото на здравно заведение. НАК предупреждава, че ако такава промяна бъде прокарана в ЗЛПХМ, практически ще се ликвидира статуса на аптеката като здравно заведение и по-добре би било надписа „аптека” да се замени с „магазин за лекарства и всичко останало”, а регистрацията да премине направо към кметските администрации, както е в туризма.

3. Ликвидира се съсловието на помощник-фармацевтите, защото те ще бъдат изтласкани от аптеките по финансова целесъобразност.

От една страна, за хранителни добавки, козметика и санитарно-хигиенни средства работодателят ще може да наема (вече легално) нефармацевти на по-ниска заплата. От друга страна, ужким на помощник-фармацевтите се дават по-големи права, като им се разрешава да отпускат лекарства без рецепта без присъствието на магистър-фармацевта. В една аптека има три вида продукти – лекарства по лекарско предписание (с които работят само магистър-фармацевти), лекарства без лекарско предписание и медицински изделия (с които ще могат да работят помощник фармацевти и магистър фармацевти) и всичко останало (с което ще могат да работят тотално неквалифицирани лица). Излиза, че помощник-фармацевтите са излишни – техните функции могат да бъдат поети от магистрите в частта за лекарствата и медицинските изделия и от нефармацевтите за останалите продукти в аптеката. Кой работодател в период на криза ще наема квалифицирани помощник-фармацевти, след като конкурентната аптека ще е претъпкана от лица без образование и без изисквания за висока заплата?

Съществува и още един риск за общественото здраве – в аптеката се съхраняват всякакъв тип лекарства – силнодействащи, наркотични, антибиотици, лекарства за спешни случаи и термолабилни. Как „експертите” на МЗ ще гарантират, че на територията на едно и също помещение може да се осигури неквалифицираните лица да нямат достъп до тези лекарства? Означава ли това предложение, че всички помещения за аптеки следва да се ревизират и на тези, в които не може да се осигури непресичане на потоците от хора и продукти с различен статус, следва да бъдат отнети разрешителните?

4. Вместо да се гарантира рентабилността на аптечната система и да се изиска от производителите на лекарства да намалят цените на лекарствата за своя сметка, предлага се производителите самопроизволно да определят максимални продажни цени на лекарствата в България!

Всички лекарствени продукти, които не се плащат от обществените фондове, ще преминат на „свободна ценова регулация”, която ще се диктува не от държавата, а от производителите, тоест по закон едно предприятие (производителят) ще определя продажната цена на продукт в друго предприятие (аптеката)! В случай, че на дадена фирма-производител или вносител не ѝ е изгодно да реализира продукта си на българския пазар, тя ще може да качи цената колкото си поиска и това ще го плати българският пациент от джоба си. В другия случай, когато дадена фирма иска да направи продукта си конкурентен, тя може да определи безочливо ниска пределна цена, по-ниска дори от държавната регулация, с което практически да изтиска рентабилност от лекарство-разпространителската мрежа – дистрибутори и аптеки. Това е явен лост за икономическо монополизирание на пазара – производители, които притежават дистрибуторски складове за лекарства и аптеки, ще могат да си позволят в техните складове и аптеки да работят на 0,1% марж, защото печалбата от над 30% ще се

за медии телефон: 0879 186 790, e-mail: media@nphc-bg.eu

прибира от маржа на производителя-майка. Една независима аптека на магистър-фармацевт, няма да може да си позволи да поддържа даденото лекарство, защото на неговото предприятие 1% надценка не са му достатъчни. Утре, ако текста се приеме в ЗЛПХМ, рекламата, която ще видите, ще гласи: „Ще намерите нашето невероятно лекарство само в добрите аптеки! (сиреч, само нашите са добри)”

За пореден път в България управлението прави реверанс на производителите, които в голямата си част са чуждестранни икономически субекти и изнасят капитали зад граница, а на местните малки и микро предприятия – единичните аптеки, които следва да са гръбнака на икономиката на държавите в Европейския съюз, защото издържат семейства дори в малките населени места, се нанася тежък административен удар, и то в момент на криза.

Националната аптечна камара започва политически консултации, за да се определи кой у нас ще подкрепи една стабилна и независима аптечна мрежа и кой ще толерира разрастването на монополни икономически структури в сферата на лекарствоснабдяването в България.

**Управителен съвет на
Националната аптечна камара**